

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش

استان قم، شهر قم، مرکز تربیت مدرس صدیقه کبری (س)

عنوان:

بررسی تطبیقی نظام ثواب و عقاب از منظر امامیه و اشاعره

استاد راهنما:

حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسین دیبا

نگارنده:

نسرین صادقی

سال تدوین:

۱۳۹۶

بسم الله الرحمن الرحيم

صورت جلسه دفاع

تحمیدیه

حمد و سپاس خدایی را که ما را از کسانی قرار داد که از دریای بیکران دانش
پایان‌ناپذیر پیامبر (صلی‌الله علیه و آله) و دروازه شهر علم او، خوشه‌چینی می‌کنند
و کسانی که به دو ثقل گران‌بها «قرآن و اهل‌بیت پیامبر (صلی‌الله علیه و آله)»
چنگ می‌زنند. از او مسئلت داریم که ما را در دنیا و آخرت در جوار آنان قرار
دهد.

تقدیم

ماحصل آموخته‌هایم را تقدیم می‌کنم به آنان که مهر آسمانی‌شان آرام‌بخش آلام
زمینی‌ام است

به استوارترین تکیه‌گاهم، دستان پرمهر پدرم

به سبزترین نگاه زندگی‌ام، چشمان سبز مادرم

که هرچه آموختم در مکتب عشق شما آموختم و هرچه بکوشم قطره‌ای از دریای
بی‌کران مهربانی‌تان را سپاس نتوانم بگویم.

امروز هستی‌ام به امید شماست و فردا کلید باغ بهشتم رضای شما

ره‌آوردی گران‌سنگ‌تر از این ارزان نداشتم تا به خاک پایتان نثار کنم، باشد که
حاصل تلاشم نسیم گونه، غبار خستگی‌تان را بزدايد.

۳۱. تفتازانی، سعدالدین، شرح المقاصد، جلد ۵، چاپ اول، قم: الشریف

الرضی، ۱۴۰۹ ق

۳۲. جوهری، اسماعیل بن حماد، الصحاح، به تحقیق و تصحیح احمد بن

الغفور عطار، جلد ۱ و ۲ و ۳، چاپ اول، بیروت: دارالعلم الملايين، ۱۳۷۶

ق

۳۳. جرجانی، علی بن محمد معروف به میرسید شریف، شرح المواقف، جلد

۸، چاپ اول، قم: الشریف الرضی، ۱۳۲۵ ق

۳۴. _____، التعريفات، چاپ چهارم، تهران: ناصر خسرو، ۱۴۱۲

ق

۳۵. جهرودی طوسی، محمد بن محمد معروف به خواجه نصیرالدین طوسی،

تلخیص المحصل المعروف بنقد المحصل، چاپ دوم، بیروت: دار

الأضواء، ۱۴۰۵ ق

۳۶. _____، تجريد الاعتقاد، به تحقیق محمدجواد حسینی

جلالی، تهران: مرکز النشر التابع لمكتب الإعلام الإسلامی، ۱۴۰۷ ق

۳۷. جوینی، عبد الملك، الإرشاد إلى قواطع الأدلة فی أول الاعتقاد، چاپ اول،

بیروت: دار الكتب العلمية، ۱۴۱۶ ق

۳۸. حسینی لواسانی، حسن، نور الأفهام فی علم الکلام، جلد ۲، چاپ اول،

قم: مؤسسة النشر الإسلامی، ۱۴۲۵ ق

۳۹. حسینی شیرازی، محمد، القول السدید فی شرح التجريد، چاپ اول، قم:

دار الإیمان، ۱۴۱۰ ق

۴۰. حلّی، جعفر بن حسن معروف به محقق حلّی، المسلك فی أصول الدین و

الرسالة الماتعية، چاپ اول، مشهد: مجمع البحوث الإسلامیة، ۱۴۱۴ ق

٤١. حمصی رازی، سدید الدین، *المنقذ من التقليد*، جلد ٢، چاپ اول، قم: مؤسسه النشر الإسلامی، ١٤١٢ ق
٤٢. خواجگی شیرازی، محمد بن احمد، *النظامیة فی مذهب الإمامیة*، چاپ اول، تهران: میراث مکتوب، ١٣٧٥ ش
٤٣. رازی، فخر الدین، *الأربعین فی أصول الدین*، جلد ١ و ٢، چاپ اول، قاهره: مکتبه کلیات الأزهریة، ١٩٨٦ م
٤٤. _____، *المحصل*، چاپ اول، عمان: دار الرازی، ١٤١١ ق
٤٥. ربانی گلپایگانی، علی، *القواعد الکلامیة*، چاپ اول، قم: مؤسسه الإمام الصادق ع، ١٤١٨ ق
٤٦. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، *مفردات الفاظ قرآن*، جلد ٢، چاپ اول، بیروت: دارالقلم، ١٤١٢ ق
٤٧. سبحانی، جعفر، *الالهیات*، جلد ٤، بی جا، بی تا
٤٨. شیخ مفید، *أوائل المقالات فی المذاهب و المختارات*، چاپ اول، قم: المؤتمر العالمی للشیخ المفید، ١٤١٣ ق
٤٩. _____، *النکت الاعتقادیة*، چاپ اول، قم: المؤتمر العالمی للشیخ المفید، ١٤١٣ ق
٥٠. _____، *تصحیح اعتقادات الإمامیة*، چاپ اول، قم: المؤتمر العالمی للشیخ المفید، ١٤١٣ ق
٥١. شبر، عبد الله، *حق الیقین فی معرفه أصول الدین*، جلد ٢، چاپ دوم، قم: أنوار الهدی، ١٤٢٤ ق
٥٢. طباطبائی، محمدحسین، *المیزان فی تفسیر القرآن*، جلد ١ و ٢ و ١٩، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرّسین حوزه علمیه قم، بی تا

٥٣. طوسی، محمد بن حسن معروف به شیخ طوسی، الاقتصاد فیما يتعلق بالاعتقاد، چاپ دوم، بیروت: دار الأضواء، ١٤٠٦ ق
٥٤. علامه حلی، حسن بن یوسف، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، به تصحیح حسن حسن زاده آملی، قم: مؤسسه النشر الإسلامی، بی تا
٥٥. _____، نهج الحق و کشف الصدق، چاپ اول، بیروت: دار الكتاب اللبنانی، ١٩٨٢ م
٥٦. _____، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، با تعلیقات حسن زاده آملی، چاپ چهارم، قم: مؤسسه النشر الإسلامی، ١٤١٣ ق
٥٧. _____، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد قسم الالهیات، با تعلیقات جعفر سبحانی، چاپ دوم، قم: مؤسسه امام صادق ع، ١٣٨٢ ش
٥٨. _____، معارج الفهم فی شرح النظم، چاپ اول، قم: دلیل ما، ١٣٨٦ ش
٥٩. _____، مناهج الیقین فی أصول الدین، چاپ اول، تهران: دار الأسوة، ١٤١٥ ق
٦٠. _____، تسلیک النفس الی حظیره القدس، چاپ اول، قم: مؤسسه الإمام الصادق ع، ١٤٢٦ ق
٦١. _____، أنوار الملكوت فی شرح الیاقوت، چاپ دوم، قم: الشریف الرضی، ١٣٦٣ ش
٦٢. علامه حلی، فاضل مقداد، ابوالفتح بن مخدوم حسینی، الباب الحادی عشر مع شرحیه النافع یوم الحشر و مفتاح الباب، چاپ اول، تهران: مؤسسه مطالعات اسلامی، ١٣٦٥ ش
٦٣. ابوحامد غزالی، الاقتصاد فی الاعتقاد، چاپ اول، بیروت: دار الکتب العلمیه، ١٤٠٩ ق

۶۴. فراهیدی، خلیل بن احمد، کتاب العین، جلد ۸، چاپ دوم، قم: نشر

هجرت، ۱۴۰۹ ق

۶۵. قوامی شیرازی، محمد بن ابراهیم معروف به صدر المتألهین، مفاتیح الغیب،

جلد ۱۶، چاپ اول، تهران: مؤسسه تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۳ ش

۶۶. مقداد، فاضل، اللوامع الإلهیة فی المباحث الكلامیة، چاپ دوم، قم: دفتر

تبلیغات اسلامی، ۱۴۲۲ ق

۶۷. _____، إرشاد الطالبین إلى نهج المسترشدين، به تحقیق سید مهدی

رجائی، قم: انتشارات کتابخانه آیت الله مرعشی ره، ۱۴۰۵ ق

۶۸. محمدی گیلانی، محمد، تکملة شوارق الألهام للمولى عبدالرزاق

اللامیجی، چاپ اول، قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، مرکز

انتشارات، ۱۳۷۹ ش

۶۹. مظفر، محمد حسن، دلائل الصدق لنهج الحق، جلد ۲، چاپ اول، قم:

مؤسسة آل البيت ع، ۱۴۲۲ ق

۷۰. مفتی، حمید، قاموس البحرين، چاپ اول، تهران، میراث مکتوب، ۱۳۷۴

ش

۷۱. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الأنوار (ط - بیروت)، به تحقیق

جمعی از محققان، جلد ۷، چاپ دوم، بیروت: دار إحياء التراث العربی،

۱۴۰۳ ق

فهرست منابع دیجیتال

۷۲. آمدی، ابوالحسن سید الدین علی، غایة المرام فی علم الکلام، به تحقیق حسن محمود عبد اللطیف، قاهره: المجلس الأعلى للشئون الإسلامية، ۱۳۹۱ ق/۱۹۷۱ م. در کتابخانه دیجیتال مدرسه فقاہت
۷۳. اسدعلی زاده، اکبر، "بررسی تجسم و انعکاس اعمال از نگاه معارف عقلی"، فصلنامه فلسفه و کلام آیین حکمت، شماره ۲۱، ۱۳۹۳، در پایگاه مجلات تخصصی نورمگز www.noormags.ir
۷۴. جمعی از محققین، دانشنامه کلام اسلامی، جلد ۱، بی‌جا، بی‌تا. در کتابخانه دیجیتال مدرسه فقاہت
۷۵. دکامی، محمدجواد، "قاعده قبح نقض غرض در کلام اسلامی"، فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی آینه معرفت، شماره ۲۰، ۱۳۸۸. در پایگاه مجلات تخصصی نورمگز www.noormags.ir
۷۶. مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، دانشنامه بزرگ اسلامی، جلد ۱۰، بی‌جا، بی‌تا. در کتابخانه دیجیتال مدرسه فقاہت